

Raadsvergadering	26 september 2023
Volgnummer	2-2023
Onderwerp	Invoering Dienstenrichtlijn bij nachtwinkels
Domeinvergadering	Economie en Cultuur
Programmanummer	3 Economie
Registratienummer	2023.02977
Collegevergadering	27-06-2023
Portefeuillehouder	Wethouder Mackus
Organisatieonderdeel	BO Economie en Cultuur
Behandelend ambtenaar	GMJ Costongs Telefoonnummer: 043-350 4788 Ard.Costongs@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit Wijzigingsverordening bijlage 2 Kaart Maastricht winkelgebied bijlage 3 Toelichting wijzigingsverordening bijlage 4 Raadsinformatiebrief

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

De Gemeenteraad past met deze nota het artikel over nachtwinkels in de Verordening Winkeltijden Maastricht 2015 aan, zodat deze voldoet aan de Dienstenrichtlijn.

De Dienstenrichtlijn schrijft voor dat er een gelijk speelveld moet zijn voor alle - geïnteresseerde - ondernemers bij schaarse ontheffingen.

Daaruit volgt direct dat de ontheffingen slechts voor een bepaalde duur uitgegeven mogen worden. En dat nieuwe geïnteresseerden evenveel recht hebben op een ontheffing als een bestaande nachtwinkeluitbater.

De Verordening Winkeltijden Maastricht 2015 regelt in de gemeente Maastricht de openingstijden van winkels.

In artikel 6 van de Verordening Winkeltijden Maastricht 2015 wordt de openstelling van avondwinkels (hierna te noemen: nachtwinkels) geregeld.

De Raad past de verordening aan de dienstenrichtlijn door een maximale geldigheidsduur van 5 jaar in te voeren. Daarbij volgt loting toe bij de toekenning. De procedure wordt overzichtelijk door deze 1 keer per vijf jaar te doorlopen voor alle vier de ontheffingen.

Beslispunten

1. De Verordening Winkeltijden Maastricht 2015 conform bijlage 1 vast te stellen en de huidige regeling in te trekken.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

In artikel 6 van de Verordening Winkeltijden Maastricht 2015 wordt de openstelling van avondwinkels (hierna te noemen: nachtwinkels) geregeld.

Er is slechts voor 4 winkels een ontheffing verleend voor het openen tussen 22.00 en 06.00 uur.

In dit raadsvoorstel wordt de procedure en voorwaarden van het verlenen van die ontheffingen voor deze winkels geregeld die wel na 22.00 uur open mogen zijn (de zogenaamde nachtwinkels).

Vanwege de Dienstenrichtlijn moet de huidige regeling aangepast worden.

Omdat er sprake is van schaarse ontheffingen, moet er namelijk onder meer sprake zijn van een bepaalde duur en moeten alle geïnteresseerde ondernemers kunnen mededingen naar een ontheffing. Bestaande ontheffing houders mogen niet bevoordeeld worden.

Aan een ontheffingsstelsel worden de volgende eisen gesteld:

- 1) bied ruimte om naar een beschikbare ontheffing mee te dingen;
- 2) maak vooraf kenbaar door een passende mate van openbaarheid dat één of meer schaarse ontheffingen beschikbaar zijn, in welk tijdvak aanvragen ingediend kunnen worden, hoe deze worden verdeeld over de gegadigden en welke criteria daarbij gehanteerd worden, zodat de gegadigde zijn aanvraag daarop kan afstemmen; en

- 3) laat de duur van een ontheffing niet onbepaald en maak deze niet buitensporig lang, zodat de ontheffinghouder niet onevenredig wordt bevoordeeld ten opzichte van andere gegadigden.
- 4) Het bieden van gelijke kansen betekent niet dat iedereen mee mag doen. De gemeente mag criteria verbinden aan wie in aanmerking komt voor een schaarse ontheffing, mits duidelijk en in lijn met het belang waarvoor de ontheffing wordt verleend. De gemeente mag echter nadrukkelijk niet bepaalde partijen (zoals de huidige exploitanten) bevoordelen ten opzichte van andere partijen. Er dient een gelijk speelveld te zijn voor alle ondernemers die in aanmerking willen komen voor een ontheffing.

2. Gewenste situatie.

De gewenste situatie is een Winkeltijdenverordening Maastricht die voldoet aan de Dienstenrichtlijn.

Daartoe vinden een aantal wijzigingen en een aantal veranderingen plaats. Die zijn:

1. Er is een maximale termijn van 5 jaar voor een ontheffing opgenomen. Dit is een redelijke termijn met het oog op onder andere de standaard huurtermijn van 5 jaar in het Burgerlijk Wetboek voor bedrijfstvastgoed en de afschrijvingstermijn van investeringen in onder meer de beveiliging van de winkelruimte met eventueel een alarmsysteem en een videobewakingssysteem en mogelijk aanvullende maatregelen. Tegelijkertijd is het ook weer geen onevenredig lange termijn. Een te lange termijn zou immers betekenen dat een potentiële aanvrager feitelijk geen echte kans op een ontheffing heeft.
2. Er wordt bepaald dat er uiteindelijk geloot zal worden tussen de aanvragen die aan alle eisen voldoen, als het aantal aanvragen groter is dan het aantal te verlenen ontheffingen. Er wordt gekozen voor loting boven het stellen van kwaliteitscriteria omdat kwaliteitscriteria in de praktijk erg moeilijk blijken te werken. Door de regeling zo administratief arm als mogelijk te houden zijn er bovendien weinig andere eisen dan bij normale winkels. Ook dit bemoeilijkt het stellen van extra eisen.
3. Inhoudelijk wordt nadrukkelijker benoemd dat er sprake moet zijn van een mini-supermarkt c.q. algemeen assortiment. We zien nachtwinkels namelijk als een aanvulling op het huidige winkelaanbod in die zin dat men buiten de reguliere uren nog een vergeten boodschap kan halen. Het is niet de bedoeling om er bijvoorbeeld een afhaalzaak voor maaltijden of een drankenzaak van te maken.

4. De bepaling voor de nacht van zaterdag op zondag (sluiting om 0.00 uur) wordt gesynchroniseerd met de andere nachten (sluitingstijd door B&W te bepalen). Zodat ook de zaterdag-zondagnacht meeloopt.
5. De voorbeelden van de voorschriften en beperkingen die B&W aan een ontheffing kunnen verbinden (bv. ten aanzien van alarmsysteem en videobewakingsstelsel) zijn geschrapt. Doordat de gunning een keer per 5 jaar plaats vindt kunnen burgemeester en wethouders wel nadere eisen stellen.

In bijlage 1 zijn alle concrete wijzigingen verwerkt met in bijlage 3 een nadere toelichting.

3. Argumenten.

Met de voorgestelde aanpassingen van de verordening, zoals omschreven onder 2, wordt voldaan aan de eisen die voortvloeien uit de Dienstenrichtlijn.

4. Alternatieven.

Het alternatief is de verordening niet aan te passen. Dit betekent dat de verordening niet voldoet aan de Dienstenrichtlijn en ontheffingen niet rechtmatig verleend worden.

Ten aanzien van de veranderingen is de motivatie artikelsgewijs vermeld.

5. Financiën.

Niet van toepassing.

6. Vervolg.

Na het vaststellen van de aanpassing van de verordening zal deze gepubliceerd worden in Officiële Publicaties. Daags na publicatie treedt de regeling in werking.

De eerstvolgende loting van de ontheffingen zal plaatsvinden over 5 jaar. Over 4 jaar zal daartoe de procedure starten.

De huidige exploitanten kunnen daarmee hun vergunning nog de resterende looptijd uitoefenen. Eventuele wijzigingen t.a.v. de verkoop van sigaretten (de verkoop van sigaretten in supermarkten wordt landelijk per 1 juli 2024 verboden) en drank alsmede nadere overlast beperkende regels zullen

alsdan door burgemeester en wethouders in de uitwerking van de procedureregels (naar de behoefte van dan) worden verwerkt.

7. Participatie

Er is gesproken met de huidige 3 exploitanten van een ontheffing. Zij zijn positief daar waar de huidige ontheffing voor hen nog 5 jaar doorloopt. Daarmee kunnen zij hun huidige bedrijfsvoering continueren tot dat de nieuwe aanbesteding plaatsvindt (voor de bepaalde periode van 5 jaar).

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 27 juni 2023, organisatieonderdeel BO Economie en Cultuur, no. 2023.02977;

gelet op Winkeltijdenwet, Verordening Winkeltijden Maastricht 2015;

BESLUIT:

vast te stellen de volgende wijziging van de Verordening Winkeltijden Maastricht 2015 en de huidige regeling in te trekken.

Artikel I Wijziging van de artikelen 1, 2 en 6

Artikel 1 lid 1f: “Avondwinkel” wijzigen in “Nachtwinkel”

Artikel 2 lid 1b: “avondwinkel” wijzigen in “nachtwinkel”

Artikel 2 lid 2: “avondwinkel” wijzigen in “nachtwinkel”

Artikel 6 vervangen door:

“Artikel 6. Openstelling van nachtwinkels.

1. Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing voor nachtwinkels verlenen. Er kunnen maximaal twee ontheffingen verleend worden voor een nachtwinkel in het centrum, één ontheffing voor een nachtwinkel buiten het centrum ten westen van de Maas en één ontheffing voor een nachtwinkel buiten het centrum ten oosten van de Maas.

(voorwaarden)

2. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing gelden de volgende voorwaarden:

- a. Nachtwinkels dienen minimaal 4 avonden in de week tot 24.00 uur open te zijn of zoveel langer als door B&W besloten wordt.
- b. Nachtwinkels dienen kleinschalige supermarkten (algemeen assortiment) te zijn met een maximum van 250 m² winkelvloeroppervlak, waar hoofdzakelijk eet- en drinkwaren worden verkocht. Gebruik van winkelwagens is niet toegestaan.

Afhaalcentra die als winkel uitsluitend of hoofdzakelijk maaltijden, voor directe consumptie geschikte eetwaren en/of dranken verkopen zijn hierbij uitgesloten. Sterkedrank als bedoeld in artikel 1, eerste lid van de Alcoholwet mag er niet verkocht worden. In de nachtwinkel mogen de eetwaren en dranken niet ter plaatse genuttigd worden. De artikelen mogen dan ook alleen in een gesloten verpakking verkocht worden voor gebruik elders dan ter plaatse, niet zijnde de onmiddellijke omgeving van de nachtwinkel.

c. De nachtwinkel dient gevestigd te zijn in een van de winkelgebieden zoals aangeduid in bijgaande kaart “Maastricht winkelgebied”, met uitzondering van voetgangersgebieden alsmede straten waar nagenoeg uitsluitend gewoond wordt. Op basis van het geldende planologische regime moet in het pand detailhandel rechtstreeks toegestaan zijn.

d. Op het moment van het indienen van de aanvraag tot ontheffing dient er binnen 100 meter van de nachtwinkel parkeergelegenheid op straat voor bezoekers te zijn.

3. Artikel 5 lid 1, 2 en 3 van deze Verordening zijn van overeenkomstige toepassing.

4. Conform het gestelde in artikel 18 van de Alcoholwet is de regelgeving voor niet-vergunningplichtige bedrijven die zwakalcoholhoudende dranken mogen verkopen onverminderd van toepassing.

(voorschriften en beperkingen)

5. Aan een ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden ter voorkoming van overlast en/of aantasting van het woon- en leefklimaat danwel de openbare orde en veiligheid van de winkel danwel de omgeving van de winkel.

(weigeringsgronden)

6. De ontheffing als bedoeld in artikellid 1 kan worden geweigerd indien een of meer van de navolgende omstandigheden (genoemd onder I en II) zich in de omgeving van de winkel voordoen of naar verwachting zullen gaan voordoen:

I WEIGERINGSGRONDEN M.B.T. OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID:

a. De omgeving van de winkel kan getypeerd worden als een probleemlocatie, door drugsgebruik, drugshandel, ordeverstoringen en/of criminaliteit;

b. De winkel waarvoor ontheffing wordt gevraagd zal naar redelijke verwachting een aanzuigende werking hebben op overlast veroorzakende groepen, zoals drugsgebruikers en – handelaren, uitgaande jongeren en/of alcoholisten;

c. De winkel wordt beoogd gevestigd te worden in een gebied waarin ten tijde van het sluitingsuur(uren) van de Horeca een verhoogd risico aanwezig is op vechtpartijen en andere vormen van ernstige overlast;

- d. De in de winkel toegestane verkoop van zwak-alcoholhoudende dranken vormt een gezondheidsrisico voor de in de omgeving uitgaande jeugd;
- e. De verkeersaantrekkende werking van de winkel zal naar verwachting de veiligheid op de weg in gevaar brengen en/of overlast veroorzaken voor nabijgelegen panden;
- f. Er bestaat een reëel veiligheidsrisico voor klanten en/of personeel, waartegen redelijkerwijs onvoldoende maatregelen kunnen worden genomen;
- g. De winkel ligt op een locatie welke in de nachtelijke uren een gemakkelijk doelwit is voor overvallen.

II WEIGERINGSGRONDEN M.B.T. WOON- EN LEEFSITUATIE

- h. De winkel ligt in een gebied waar in de directe omgeving voornamelijk sprake is van een woonfunctie;
- i. De verkeersaantrekkende werking van de winkel zal naar verwachting de veiligheid op de weg in gevaar brengen en/of overlast veroorzaken voor de naburige panden;
- j. Het gebruik van parkeerplaatsen bij winkelbezoek veroorzaakt in de directe omgeving van de winkel overlast of parkeerproblematiek voor reguliere gebruikers/ bewoners in de omgeving;
- k. De mogelijkheid van het ontstaan van hinder door overlast veroorzakende groepen jongeren in de directe omgeving van de winkel wordt beoordeeld als een reëel risico.

7. Een ontheffing kan worden geweigerd in het geval en onder de voorwaarden, zoals bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).

8. Een antecedentenonderzoek zal deel uitmaken van de behandeling van de aanvraag. In geval van slecht levensgedrag kan de ontheffing geweigerd worden.

(procedure)

9a. De gemeente Maastricht publiceert één keer per vijf jaar de mogelijkheid tot het indienen van een aanvraag voor een nieuwe ontheffingsperiode.

9b. De bekendmaking van de nieuwe ontheffingsperiode met de mogelijkheid tot het indienen van een aanvraag wordt gepubliceerd op de website van de gemeentelijke website en op Overheid.nl/ officielebekendmakingen.nl.

9c. De mogelijkheid tot het indienen van een aanvraag voor een ontheffing start zes weken na publicatie zoals bedoeld in artikellid 9a en duurt vervolgens vier weken;

9d. Een aanvraag die niet binnen de in artikellid 9c genoemde periode van vier weken is ingediend, wordt niet in behandeling genomen.

9e. De datum van ontvangst bij de gemeente Maastricht (conform de officiële registratie door de gemeente) is bepalend voor de vraag of de aanvraag tijdig is ingediend binnen de vier weken.

9f. De aanvraag dient te worden ingediend door gebruik te maken van een op de website van de gemeente aanwezig aanvraagformulier. Uitsluitend volledige en tijdige aanvragen kunnen in behandeling worden genomen.

9g. De gemeente Maastricht kan afwijken van het bepaalde onder 9a indien tussentijds een of meerdere ontheffingen komen te vervallen c.q. ingetrokken worden. Indien de gemeente gebruik maakt van deze afwijkingsmogelijkheid, zijn de overige bepalingen ten aanzien van de procedure van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat een tussentijds verleende ontheffing niet voor 5 jaar verleend wordt, maar dezelfde einddatum krijgt als de ontheffingen die op grond van 9a verleend zijn.

Toetsing

10a. De aanvragen worden getoetst aan de voorwaarden en weigeringsgronden zoals genoemd in de voorgaande artikelleden.

10b. Alvorens te beslissen op de aanvraag tot ontheffingverlening zal de politie Limburg-zuid van gemeente Maastricht (of diens rechtsopvolger) gehoord worden. De adviezen van de politie zullen in de overweging tot ontheffing worden meegenomen.

10c. Alvorens te beslissen op de aanvraag zal tevens een Bibob-toets op grond van de Wet Bibob uitgevoerd worden. De uitkomst hiervan zal meegenomen worden in de overwegingen.

10d. Voordat toepassing wordt gegeven aan artikellid 7, kan het Landelijk Bureau Bibob, zoals benoemd in artikel 8 van de Wet Bibob, om een advies gevraagd worden zoals bedoeld in artikel 9 van die wet.

10e. Bij de beoordeling van de aanvraag wordt tevens getoetst of er sprake is van slecht levensgedrag en of er geen andere wettelijke beletselen voor ontheffingverlening zijn.

Verlening

11a. De aanvragen die voldoen aan de hiervoor genoemde voorwaarden en waarop geen weigeringsgrond van toepassing is, komen in aanmerking voor de ontheffing. Indien dit meer aanvragen zijn dan het beschikbare aantal ontheffingen zoals bedoeld in artikellid 1, zal er tussen de aanvragen worden geloot om te bepalen voor welke aanvragen daadwerkelijk ontheffing verleend kan worden. De loting gebeurt door de Burgemeester in het bijzijn van een ambtenaar. De aanvragers mogen bij de loting aanwezig zijn.

11b. Bij de bepaling van het beschikbare aantal ontheffingen worden de op het moment van ontheffingverlening nog geldende ontheffingen afgetrokken van het aantal beschikbare ontheffingen zoals bedoeld onder lid 1 van dit artikel.

11c. Aan de hand van de uitkomst van de loting zoals bedoeld in artikellid 11a verlenen B&W de ontheffingen voor 5 jaar. De ontheffingen worden tegelijkertijd verleend.

11d. De gemeente Maastricht kan afwijken van het bepaalde onder 9a in geval van tussentijds vervallen of intrekken van één of meerdere ontheffingen. Indien de gemeente gebruik maakt van

deze afwijkingsmogelijkheid, zijn de overige bepalingen ten aanzien van de procedure van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat een tussentijds verleende ontheffing niet voor 5 jaar verleend wordt, maar dezelfde einddatum krijgt als de ontheffingen die op grond van 9a verleend zijn.

11e. Tijdens de looptijd van de ontheffing kunnen Burgemeester en wethouders op aanvraag van de ontheffinghouder en de beoogde nieuwe ontheffinghouder een ontheffing overschrijven op een andere naam, maar voor hetzelfde pand. Hierbij wordt getoetst aan lid 7 en 8 van dit artikel.

11f. De ontheffing wordt gepubliceerd op www.overheid.nl.”

Artikel II Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na de wettelijke bekendmaking.

Artikel III Overgangsrecht

1. Ontheffingen die op 1 oktober 2023 van kracht zijn, blijven geldig tot 1 oktober 2028.
2. Bij de eerste publicatieronde kunnen Burgemeester en wethouders afwijken van het bepaalde in artikel 11c (nieuw).

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 26 september 2023,

de griffier,

de voorzitter,

11 Invoering Dienstenrichtlijn bij nachtwinkels

Amendement GroenLinks – Dienstenrichtlijn nachtwinkels

Voor het amendement stemmen 8 leden: dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Est (50PLUS) en dhr. Smeets (Maastricht van NU).

Tegen het amendement stemmen 28 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Willems (SPM), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), dhr. Redmeijer (PvdA), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Betsch (PVV), dhr. Gorren (SAB), dhr. Nab (FvD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP) en dhr. Van Rooij (M:OED).

Het amendement is met 8 stemmen voor en 28 stemmen tegen verworpen.

Raadsvoorstel 2-2023 - Invoering Dienstenrichtlijn bij nachtwinkels

Voor het raadsvoorstel stemmen 31 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Willems (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), dhr. Redmeijer (PvdA), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB), dhr. Van Rooij (M:OED) en dhr. Smeets (Maastricht van NU).

Tegen het raadsvoorstel stemmen 5 leden: dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP) en dhr. Nab (FvD)

Het raadsvoorstel is met 31 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen